FIT-TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

Gudikatur
Avv. Dr. Kevin Camilleri Xuereb

Seduta ta' nhar il-Gimgha, 30 ta' Novembru, 2018

Avviz tat-Talba numru: **560/2017**

Renald Micallef and Associates u b'digriet moghti fit-30 ta' April, 2018 l-okkju ghandu jaqra korrettement "Dr Renald Micallef"

versus

SIPA Limited

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar it-18 ta' Dicembru, 2017 fejn l-attur talab li l-konvenuta tigi kkundannata thallasu s-somma ta' elef, seba' mija u sebghin ewro (€1,770.00c) rapprezentanti servizzi konsultattivi rezi u moghtija mill-attur lill-konvenuta fuq inkarigu ta' din ta' l-ahhar, kif ahjar deskritt fl-imsemmi Avviz tat-Talba. L-attur talab l-ispejjez gudizzjarji ta' dawn il-proceduri u ta' ohrajn ancillari ghalihom (ta' ittra ufficjali u ta' mandat kawtelatorju[1]) u l-imghax fuq s-sorte sal gurnata tal-pagament effettiv.

Ra li ghad li debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenuta naqset milli tipprezenta risposta fit-terminu preskritt mill-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher xi rapprezentant ghan-nom taghha u/jew xi difensur ghaliha ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha inkluzi d-dikjarazzjonijiet bil-gurament;

[1] M'hemmx referenza specifika ghal dawn l-atti gudizzjarju u lanqas ma gew ezebiti kopja taghhom.

Jikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda*."

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis*."

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxix il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma' lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, u hekk kif registrat fl-udjenza tat-22 ta' Novembru, 2018 (*a fol*. 25), il-konvenuta giet debitament notifikata bl-atti processwali, izda nonostanti tali notifika, l-istess konvenuta la ressqet risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher xi rapprezentant taghha jew difensur ghan-nom taghha fis-seduti mizmuma quddiem it-Tribunal biex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici. Tali konvenuta, ghalhekk, giet dikjarata fi stat ta' kontumacja, skond id-dettami tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tat-22 ta' Novembru, 2018.

Fil-konfront ta' l-imsemmi konvenuta gie prezentant kapitolu mill-attur fl-udjenza tat-22 ta' Novembru, 2018 (ara *a fol*. 27). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tat-28 ta' Novembru, 2018 (*a fol*. 28). Peress li l-konvenuta naqset milli tirregistra dehera biex twiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigi emmnut. Ghalhekk dan il-kapitolu ghandu jittiehed bhala mistqarr. Kif diga mghadud, dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza l-ahhar imsemmija.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mill-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re* **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont*

rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut." Fl-istess sens ara s-sentenza *in re* **Stephen Vella et v. Bollicine Limited** (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obbligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re* **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza *in re* **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), "*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.*"

Apparti l-imsemmija konfessjoni/jiet gudizzjali, it-Tribunal ha konjizzjoni ta' dak dikjarat mill-attur stess waqt l-udjenza tat-28 ta' Novembru, 2018, ossia: "*Deher l-Attur, Renald Micallef illi bil-gurament tieghu, somministrat seduta stante, ikkonferma illi ghandu jiehu minghand il-Konvenuta l-ammont ta' EUR1770, hekk kif mitlub f'dawn il-proceduri u ghall-motivi mfissra fl-att promotur, u illi fil-mori tal-procediment is-socjeta' Konvenuta ma wettqet l-ebda pagament akkont ta' tali cifra u ghaldaqstant l-imsemmi ammont ghadu interament dovut*." (*a fol*. 28).

Ghalhekk, fid-dawl tal-provi mressqa mill-attur – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – it-talba attrici timmerita li tigi milqugha peress li tressqu provi tajbin u sufficjenti li jsostnu dak domandat mill-attur. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier, ma jiddubitax mil-veracità u r-rilevanza taghhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba ta' l-attur u konsegwentement jikkundanna lill-konvenuta biex thallas lill-istess attur is-somma ta'

elef, seba' mija u sebghin ewro (€1,770.00c), bl-imghaxijiet bir-rata ta' 8% fis-sena fuq dan l-ammont jibdew jiddekorru mit-18 ta' Dicembru, 2017 (i.e., d-data tas-sejha gudizzjarja odjerna) sad-data tal-hlas effettiv u finali.

L-ispejjez kollha ta' din il-kawza, ghajr dawk ta' l-ittra ufficjali u tal-mandat kawtelatorju[2], huma a kariku tal-konvenuta.

***ft.* AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB**
Gudikatur

***ft.* ADRIAN PACE**
Deputat Registratur

[2] Tali ittra ufficjali u tali mandat kawtelatorju qatt ma gew ezebiti kopji taghhom f'dawn il-proceduri u lanqas m'hemm, almenu, referenza tan-numru rispettiv taghhom. Ghalhekk, it-Tribunal mhux ser jikkundanna lill-konvenuta thallas l-ispejjez gudizzjarji taghhom meta l-istess Tribunal jinsab kompletament sprovvist minn informazzjoni u/jew evidenza dwarhom.